

මිත්තානිසංඝ සුත්‍රය ඉන්ද්‍ර ඓරේණිය බලපෑමක්ද?

ගැමුණු සිරි ගමගේ

ප්‍රවේශය

මුල් මුද්‍රසමයට අයත් නොවන අංගයක් ලෙස පැහැදිලිවම දැක්විය හැකි බෞද්ධ ශාන්ති කර්ම විධියක් වන පිරිස් ඡීම ඓරවාදී රටවල පමණක් දක්නට ලැබෙන්නකි. එයින්මුදු බුරුමයේදී කාම්බෝජයේදී හෝ කාශ්මීරයේදී ශ්‍රී ලංකාවේදී කර්ම ශාන්ති කර්මයක් හෝ උත්සවයක් ලෙස එය දිසුණු වී නැත. මහායාන රටවල නම් ලෝකික ශාන්තිය සඳහා සාධන වන්නේ ධාරණී මන්ත්‍ර පාඨ ය. ඒවා ද භාරතීය ශාන්ති කර්ම විධිවලදී භාවිත වන මන්ත්‍ර පාඨ ක්‍රමයේ ආභාසයෙන් ඓතිහාසික පර්යේෂණයන් බිහි වූ බව පැහැදිලි ය.

පිරිස් පොත නමින් සිංහල බෞද්ධයින් අතර ප්‍රචලිත ඉන්ද්‍රය පිටිවනු පොත ලෙසද හැඳින්වේ. එයට හේතුව ප්‍රවෘත්තාලෝකයන් හා සාමාජිකවරුන් විභේදනක කොට හැදෑරිය යුතු පිරිවැනිය යුතු ඉන්ද්‍රයක් ලෙස එය සම්මත වීම ය. පාලියෙන් හැඳින්වෙන්නේ චතුශාඛවාර පාලි නමිනි. සුපිටකයේ විවිධ ස්ථානවල ඇති ශාන්ති කර්මයක් ලෙස පර්යේෂණවලට යුද්ධ පාඨ මෙහි සංගෘහිත ය. ධම්මචන්ද්‍රසමිතය වැනි මුල් මුද්‍රසමයට පැහැදිලිවම ඇතුළත් වන සුත්‍ර ද ආධානාවිය, මහාසමය වැනි ආරක්ෂක පරමාර්ථයෙන් පසු කලක රචනා කරන ලදී පැළකෙන සුත්‍ර ද මෙම ඉන්ද්‍රයෙහි අන්තර්ගත වෙයි. එසේ ම මුල් මුද්‍රසමය පැහැදිලිව ඉදිරිපත් කරන ආදී නිකාය ඉන්ද්‍රවලින් මෙන් ම පසුව ක්‍රමික සංවර්ධනයට පත් වූ මුද්‍රක නිකායෙන් ද මෙම ඉන්ද්‍රයට කොටස් උසුරා ගනු ලැබ ඇත. පාලියෙන් මෙම ඉන්ද්‍රය හැඳින්වෙන්නේ චතුශාඛවාර පාලි නමිනි. බෞද්ධ (භාෂාවාර) නම් නියමිතේ දී විරාමයකින් කොටස් වෙන් කෙරෙන ප්‍රමාණය යි. එය අතුරු අපදහකකැයි පැලකේ. එබඳු බෞද්ධ සතරකින්